

โรคอีสุกอีใส (Chickenpok/Varicella)

Photo: <https://sanpaulo.co.th/>

หลายคนคงคุ้นเคยกับโรคนี้เป็นอย่างดี บางคนเคยเป็นแล้ว บางคนยังไม่เคยเป็น เรามาทำความรู้จักกับโรคอีสุกอีใสกันมากขึ้นดีกว่า โรคอีสุกอีใส เป็นโรคไข่ออกผื่นและตุ่ม พบมากในเด็กและอาการมักไม่รุนแรง แต่อาจก่อให้เกิดอาการแทรกซ้อนรุนแรงได้ในบางครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กเล็กและผู้มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง

สาเหตุ
เกิดจากเชื้อไวรัส Varicella-Zoster Virus (VZV) ซึ่งเป็นเชื้อไวรัสชนิดเดียวกันกับที่ทำให้เกิดโรคสุสวัดโดยทั่วไปมักพบการระบาดในช่วงปลายฤดูหนาวถึงต้นฤดูร้อน แต่ก็สามารถพบได้ประปรายตลอดทั้งปี

การติดต่อ
หากสัมผัสตุ่มน้ำโดยตรง หรือสัมผัสตุ่มของใช้ เช่น แก้วน้ำ ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัว ผ้าห่ม ที่นอนที่มีการปนเปื้อนเชื้อหรือมีการไอ จาม หายใจรดกัน สูดหายใจเอาละอองของตุ่มน้ำผ่านเข้าทางเยื่อเมือกก็อาจเป็นโรคได้ ในหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคอีสุกอีใสก็มีโอกาสที่จะติดต่อไปยังเด็กในครรภ์ได้เช่นกัน

อาการ

จะมีไข้ต่ำ ๆ อ่อนเพลีย ในผู้ใหญ่จะมีไข้สูงและปวดเมื่อยตามตัวคล้ายไข้หวัดใหญ่ ผู้ป่วยจะมีผื่น ซึ่งจะขึ้นพร้อมกับวันที่เริ่มมีไข้ หรือ 1 วัน หลังจากมีไข้ เริ่มแรกจะเป็นผื่นแดงราบ ต่อมาจะกลายเป็นตุ่มนูนมีน้ำใส ๆ และมีอาการคัน ซึ่งจะกลายเป็นหนอง หลังจากนั้นอีก 2-4 วัน ก็จะตกสะเก็ดและค่อย ๆ หลุดไป กลายเป็นจุดดำดำหรือรอยแผลเป็นได้ บางรายมีตุ่มขึ้นในช่องปาก ทำให้ปากเปื่อย ลิ้นเปื่อย เจ็บคอ

การป้องกัน

โรคนี้ติดต่อกันได้ง่ายจากการสัมผัส จึงควรแยกผู้ป่วย หลีกเลี่ยงการใช้ของส่วนตัวปะปนกัน (คนที่เคยเป็นโรคอีสุกอีใสมาก็จะมีภูมิต้านทานตลอดชีวิต) การป้องกันในปัจจุบันสามารถฉีดวัคซีนป้องกันได้ ซึ่งจะลดความเสี่ยงต่อการเกิดแผลเป็นอันเนื่องจากการเป็นโรคนี้ หรือลดความเสี่ยงด้วยโรคแทรกซ้อนจากการติดเชื้อแบคทีเรีย

การฉีดวัคซีนป้องกันโรคอีสุกอีใส

แนะนำให้ฉีดในเด็กอายุ 1 ขวบขึ้นไป จนถึงอายุ 13 ปี ฉีดเพียง 2 เข็มจะป้องกันโรคได้ สำหรับผู้ที่มีอายุมากกว่า 13 ปี ต้องรับวัคซีน 2 เข็ม ห่างกัน 4-8 สัปดาห์ หลังจากฉีดวัคซีนควรหลีกเลี่ยงยาแอสไพรินนาน 6 สัปดาห์ ห้ามฉีดในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง ผู้ป่วยที่ใช้ยาแอสไพรินประจำ หรือใช้สเตียรอยด์ขนาดสูงมานาน และในผู้ป่วยโรคเมะเร็ง

โรคนี้เมื่อหายแล้ว มักมีเชื้อหลบอยู่ที่ปมประสาท ซึ่งอาจจะเกิดเป็นโรคงูสวัดได้ในภายหลัง และผู้ป่วยสามารถรับประทานอาหารจำพวกโปรตีน เพื่อสร้างภูมิต้านทานโรคและช่วยซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอได้นอกจากนี้แล้ว ยังควรสวมหน้ากากอนามัยและล้างมืออย่างถูกวิธี เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดและติดเชื้อโรคอีกด้วย

ที่มา : งานสื่อสารองค์กร <http://med.mahidol.ac.th/th/news/announcements/06272014-1207-th>

คำถามที่ 1 แบบเลือกตอบ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม จากบทความข้างต้น ผู้ที่เคยเป็นโรคอีสุกอีใสแล้ว มีโอกาสจะเป็นโรคใดในอนาคต ?

1. โรคอีสุกอีใส
2. โรคไวรัสตับอักเสบบ
3. โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง
4. โรคงูสวัด

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 4 โรคงูสวัด

กระบวนการอ่าน: การรู้ตำแหน่งข้อสนเทศในบทอ่าน

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: พ 4.1, ป. 1/1 : จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 2 แบบเลือกตอบเชิงซ้อน (อย่างน้อย 1 คำถาม)

จากบทความข้างต้น โปรดพิจารณาข้อความด้านล่างต่อไปนี้ว่า เป็นข้อปฏิบัติที่ถูกต้องในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคอีสุกอีใสหรือไม่ โดยทำเครื่องหมายวงกลมล้อมรอบคำตอบ

ข้อความ	ใช่/ไม่ใช่
ก. ผู้ป่วยโรคเมะเร็งห้ามฉีดวัคซีนนี้	ใช่ / ไม่ใช่
ข. ไม่ควรรับประทานยาพาราเซตามอล	ใช่ / ไม่ใช่
ค. ควรฉีดวัคซีนนี้เมื่อตั้งครรภ์	ใช่ / ไม่ใช่

ง. วัคซีนนี้สามารถฉีดได้ทุกเพศทุกวัย	ใช่ / ไม่ใช่
จ. ห้ามฉีดวัคซีนนี้กับผู้ที่ใช้สารสเตียรอยด์ในปริมาณสูง	ใช่ / ไม่ใช่

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : ใช่, ไม่ใช่, ไม่ใช่, ไม่ใช่, ใช่

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: พ 4.1, ป. 1/1 : จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 3 แบบเติมคำตอบแบบปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม อ่านข้อความด้านล่างและใส่ตัวเลขตามลำดับเหตุการณ์อาการที่เกิดขึ้นในเรื่อง โรคอีสุกอีใส

ข้อความ	ลำดับเหตุการณ์
ผู้ป่วยจะมีผื่น ซึ่งจะขึ้นพร้อมกับวันที่เริ่มมีไข้ หรือ 1 วัน	
ตกสะเก็ดและค่อย ๆ หลุดไป กลายเป็นจุดต่างดำหรือรอยแผลเป็น	
มีไข้ต่ำ ๆ อ่อนเพลีย ในผู้ใหญ่มักมีไข้สูงและปวดเมื่อยตามตัวคล้ายไข้หวัดใหญ่	
มีตุ่มนูนมีน้ำใส ๆ และมีอาการคัน	
มีอาการคันและกลายเป็นหนอง	

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 3 1 4 5 2

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: พ 4.1, ป. 1/1 : จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 4 แบบเติมคำตอบแบบเปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม นักเรียนมีข้อปฏิบัติตัวอย่างใดบ้าง ในการป้องกันตนเองไม่ให้เป็นโรคอีสุกอีใส

คำตอบ.....

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : ไม่ใช่ของส่วนตัวร่วมกัน เช่น แยกผ้าเช็ดตัวกัน ไม่ตม่น้ำแก้วเดียวกัน
ไม่ใช่ช้อนรับประทานอาหารร่วมกัน
ฉีดวัคซีนป้องกันโรคอีสุกอีใส
หลีกเลี่ยงการสัมผัส

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: พ 4.1, ป. 1/1 : จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 5 แบบเติมคำตอบแบบอิสระ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม จากข้อมูลป้ายประชาสัมพันธ์ข้างต้น โปรดระบุอาการโรคอีสุกอีใสที่แตกต่างจากอาการป่วยเป็นไข้หวัด

คำตอบ.....

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : มีผื่นแดงราบขึ้นที่ผิวหนัง
มีตุ่มนูน มีน้ำใส ๆ
มีอาการคัน
มีตุ่มขึ้นในปาก
ปากเปื่อย ลิ้นเปื่อย

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: พ 4.1, ป. 1/1 : จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน